

Dosarul nr.2rhc-32/2020

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole)

instanța de recurs: G. Stratulat, D. Mardari, Iu. Bejenaru

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de Iavorscaia Maia, reprezentată de avocatul Coban Ion,

în cauza civilă la cererea introductivă înaintată de creditorul Firmei Industrial-Comerciale ”Simax” Societate cu Răspundere Limitată față de debitorul Societate cu Răspundere Limitată ”Vizan-Vat” privind intentarea procesului de insolabilitate,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a ț ă :

La 06 decembrie 2012, creditorul FIC „Simax” SRL s-a adresat Curții de Apel Chișinău, ca instanță de insolabilitate, cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Vizan-Vat”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013, cererea introductivă a creditorului FIC „Simax” SRL a fost admisă spre examinare, s-a instituit procedura provizorie, iar în calitate de administrator provizoriu al debitorului a fost desemnat, Petric Ruslan.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013 s-a inițiat în privința debitorului SRL „Vizan-Vat” procedura simplificată a falimentului și în calitate de lichidator a fost desemnat, administratorul autorizat, Petric Ruslan.

La data de 25 februarie 2016, lichidatorul SRL „Vizan-Vat”- Petric Ruslan a depus cerere prin care a solicitat încasarea remunerației în sumă de 383 400 lei din contul lui Iavorschi Iurie și Iavorscaia Maia.

În susținerea cererii înaintate s-a indicat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013 a fost intentată procedura falimentului simplificat în privința debitorului SRL „Vizan-Vat”, cu desemnarea lui Petric Ruslan în funcția de lichidator. De asemenea, lichidatorul a indicat că, debitorul nu dispune de bunuri ce ar putea fi incluse în masa debitoare, și din contul cărora ar putea fi încasate cheltuielile procesului de insolabilitate, pentru care motive, solicită încasarea remunerației din contul membrilor organelor de conducere a debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016 s-a admis cererea înaintată de lichidatorul SRL „Vizan-Vat”- Petric Ruslan privind încasarea remunerației.

S-a încasat de la Iavorschi Iurie și Iavorscaia Maia în mod solidar în beneficiul lichidatorului Petric Ruslan suma de 383 400 lei cu titlu de remunerație a lichidatorului.

La 27 iunie 2017 Iavorscaia Maia a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea depusă de Iavorscaia Maia cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016. S-a respins recursul declarat de Iavorscaia Maia și s-a menținut încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

La 31 iulie 2020 avocatul Coban Ion, reprezentantul revizuintei Iavorscaia Maia a depus cerere de revizuire în temeiul art.449 lit.b) și e¹) CPC solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 11 octombrie 2017 a instanței de recurs și casarea încheierii din 20 octombrie 2016 a instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Revizuenta și-a întemeiat cererea de revizuire în baza prevederilor art. 449 lit.e¹) CPC, or, din conținutul Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, rezultă fără echivoc că, normele prevăzute de art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței sunt neconstituționale în măsura în care nu a fost demonstrată culpa membrilor organelor de conducere a debitorului insolvenței la apariția stării de insolvență și în asemenea mod acestea încalcă dreptul de proprietate al acestora, drept garantat de art.46 din Constituție. Or, în speță, răspunderea subsidiară și solidară a Maiei Iavorscaia privind achitarea onorariului lichidatorului Petric Ruslan a fost angajată anume fără a fi constatată și demonstrată culpa acesteia la apariția stării de insolvență a debitorului insolvențibil SRL „Vizan-Vat” - ceea ce nu înseamnă altceva decât faptul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.10.2016 i se încalcă dreptul de proprietate al acesteia, ceea ce și impune admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

De asemenea un alt temei de revizuire al încheierii contestate mai derivă și din circumstanța că, în cererea s-a lichidatorului Petric Ruslan a solicitat încasarea onorariului din contul Maiei Iavorscaia - în temeiul art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, însă Maia Iavorscaia nu este și nu putea fi membru al organului de conducere al debitorului insolvențibil în sensul art. 247 din Legea insolvenței, la care face trimitere art. 70 alin. (13) din aceeași lege. Prin urmare Iavorscaia Maia - nu mai activa în calitate de contabil al debitorului insolvențibil încă din anul 2000 astfel la momentul intentării procesului de insolvență aceasta nu deținea și nu a deținut nici în ultimele 24 de luni nici una din funcțiile prevăzute de art. 247 alin. (1) din Legea insolvenței - circumstanțe despre care, lichidatorul Petric Ruslan cunoștea cu certitudine și pe care acesta le-a tănuit față de instanța de judecată.

Un alt temei de revizuire a încheierii contestate este cel prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, potrivit căruia, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Revizuienia bazându-se pe faptul că i-a transmis lichidatorului Petric Ruslan absolut toate actele de care dispunea referitor la activitatea debitorului insolubil, inclusiv comunicându-i acestuia că nu mai activează în calitate de contabil al debitorului insolubil încă din data de 29.12.2000, prezentându-i actele doveditoare în acest sens și mizând pe buna-credință a acestuia, nici nu a putut bănuși că acesta v-a tăinui faptele respective de instanța de insolabilitate și va solicita încasarea din contul acesteia a onorariul - în calitate sa de membru al organelor de conducere a debitorului insolubil. Mai mult ca atât, circumstanțele respective sunt dovedite și probate și prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05.03.2020 prin care, din exact aceleași raționamente de fapt și temeuri de drept, a fost casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11.08.2016 în partea atragerii la răspundere subsidiară a Maiei Iavorscaia pentru creanțele creditorilor.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a transmis pentru examinare, după competență Curții Supreme de Justiție cererea de revizuire declarată de avocatul Igor Coban, în interesele revizuientei Maia Iavorscaia împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, pronunțată în cadrul examinării cererii lichidatorului SRL “Vizan-Vat” – Petric Ruslan privind încasarea remunerației din contul membrilor organelor de conducere a SRL “Vizan-Vat”.

Examinând cererea de revizuire Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72–75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkäs vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33–34 CtEDO).

Verificând decizia supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În conformitate cu art. 446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Structura logico –juridică a articolului 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede condițiile de formă și conținut a unei cereri de revizuire, potrivit cărora aceasta se depune în scris, iar avocatul Coban Ion, reprezentantul revizuietei Iavorscaia Maia, este obligat să încadreze argumentele în temeiurile specificate expres și exhaustiv în articolul 449, anexând probele ce le confirmă.

Totodată, alin. (4) din articolul citat, nu admite depunerea repetată a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri. În mod corespunzător, în cazul nerespectării acestor condiții se impune inadmisibilitatea cererii.

Prin urmare, instanța de judecată își propune să verifice respectarea acestor prescripții legale pentru autorizarea unei asemenea cereri introduse pe o cale de atac de retractare, care sunt mult mai stricte decât cerințele instituite de legislator pentru o cale de atac ordinară.

Luând în considerare cele menționate, instanța de judecată constată că cererea de revizuire a fost depusă împotriva unui act judecătoresc irevocabil, de către subiectul abilitat cu dreptul de a revizui o hotărâre judecătorească în conformitate cu articolul 447 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine, avocatul Coban Ion, reprezentantul revizuietei Iavorscaia Maia a indicat temeiurile prevăzute la art. 449 lit.b) și e¹) Cod de procedură civilă.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a prevederilor art. 449 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din norma de drept citată se deduce că circumstanțele invocate de revizuent trebuiau să existe la momentul adoptării hotărârii și că nu au putut fi prezentate din motive neimputabile participantului la proces.

Astfel, argumentele invocate în cererea de revizuire de către avocatul Coban Ion, reprezentantul revizuietei Iavorscaia Maia precum că a transmis lichidatorului Petric Ruslan actele de care dispunea referitor la activitatea debitorului insolubil, inclusiv comunicându-i acestuia că nu mai activează în calitate de contabil al debitorului insolubil din data de 29.12.2000, prezentându-i actele doveditoare în acest sens și mizând pe buna-credință a acestuia, nici nu a bănuțit că acesta v-a tăinui faptele respective de instanța de insolabilitate și va solicita încasarea din contul acesteia a onorariul - în calitate sa de membru al organelor de conducere a debitorului insolubil, nu pot fi reținute și nu se încadrează în condițiile prevăzute la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Or, în cazul în care se invocă că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, descoperirea înscrisurilor probatoare care au fost

reținute de un participant la proces, se are în vedere situația în care la data pronunțării hotărârii atacate, instanța nu a avut în vedere anumite înscrisuri, deoarece nu au putut fi înfățișate de părți din motive independente de voința lor, înscrisuri care în mod vădit erau de natură să schimbe soluția dată. Este necesar ca înscrisul invocat pentru revizuire să fie determinant, în sensul că dacă ar fi fost cunoscut de instanțăcu ocazia judecării pricinii, soluția ar fi putut fi alta de cât cea pronunțată.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează că circumstanțele invocate erau cunoscute revizuietei la emiterea hotărârii contestate.

Totodată, Colegiul reiterează că avocatul Coban Ion, reprezentantul revizuietei Iavorscaia Maia a indicat drept temei de revizuire prevederile art.449 lit. e¹) CPC și anume a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

Cu referire la prevederile citate, Colegiul reține că deși revizuenta a invocat ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. e¹) Cod de procedură civilă, ultima nu a adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul că instanțele au emis hotărârile, revizuirea căror se solicită în speță, cu privire la hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020 prin care rezultă că normele prevăzute de art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvențabilității sunt neconstituționale în măsura în care nu a fost demonstrată culpa membrilor organelor de conducere a debitorului insolvențabilității la apariția stării de insolvențabilitate și în asemenea mod acestea încalcă dreptul de proprietate al acestora, drept garantat de art.46 din Constituție.

Or, la caz se reține că decizia din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost emisă până la emiterea Hotărârii Curții Constituționale nr.16 din 09.06.2020, iar prin decizia din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea depusă de Iavorscaia Maia cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016. S-a respins recursul declarat de Iavorscaia Maia și s-a menținut încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de revizuent se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de instanța de recurs prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270, art. 446, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Iavorscaia Maia, reprezentată de avocatul Coban Ion împotriva deciziei din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea introductivă înaintată de creditorul Firmei Industrial-Comerciale "Simax" Societate cu Răspundere Limitată față de debitorul Societate cu Răspundere Limitată "Vizan-Vat" privind intentarea procesului de insolvență.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu